

१६०३०

३८४३

संस्कृत राजवाडे

अंक

४९०

ग्रंथनाम

रामप्लवरह

शास्त्रा

पुराण

ग्रंथकार

८९०५३

काल

स्थल

(1)

॥ श्रीरामपंचरत्नप्रारम्भ ॥

(2)

मान०

१॥

श्रीगणेशायनमः ॥ क्रष्णयुक्तुः ॥ वृद्धेयोमानसीपूजाकी
हत्तीवदनः प्रभो ॥ उपचारैः कृतिविधैः पूज्यतेरघुनंद
नः ॥ १ ॥ अगस्यउवाच ॥ रामेष्ट्रपलाङ्गोक्तंकालं बु
हसमप्रभं ॥ स्मितवत्कंसमासीत्तंचित्येच्छातिलाह
ये ॥ २ ॥ रागादिकलुषंचित्तंवेराग्येणसुनिर्भलं ॥ कं
त्वाध्यायेत्सदारामंभवबन्धाविमुक्तये ॥ ३ ॥ प्रातःशुद्ध
तनुर्मूर्च्चारोचादिभिरतंडितः ॥ विविक्तदेवामाश्रित्यध्या
नपूजांसमारभेत् ॥ ४ ॥ नामिकंदसमुद्भूतंकदलीकु
सुमोपमं ॥ अष्टपूत्रंसीतिवर्णध्यायेत्यृदयपंकजं ॥ ५ ॥

११०

(2A)

तसद्वंरामनाम्नैवअलंकृत्वास्यमध्यमे॥भावयेत्सर्व
 सोमानिमंडलान्युक्तरोन्नरं॥६॥तस्योपरिन्यसेद्विष्टपी
 ठंरत्नमयोज्जलं॥तन्मध्यराघवंध्यायेत्कोटि सर्वसम
 प्रभं॥७॥इदीवरनिभंडांतं विज्ञालाक्षं सुवक्षसं॥उद्ध
 दीधितिमद्गासुकुंडलाभ्यां विराजितं॥८॥सुनासंसु
 किरीटं च सुकपौलशुचिस्मितं॥विज्ञानमुद्दिभुजंक
 बुग्रीवंसुकुंडलं॥९॥नानारत्नमयेदिव्येहरैभैषितम
 व्ययं॥विष्पुसुंजप्रतीकाद्वावस्त्रवुग्मधरंहरिं॥१०॥वी
 रासनेषु सुखानंतरमूलनिवासिनं॥माला सुगंधलि

(3)

मान०॥

॥२॥

तांगं वनमालाविराजितं ॥१॥ वामपार्ष्वस्थितां सी
तां चामीकरसमप्रभां ॥ लीलापद्माधरां देवीं चारुहासां
शुभाननां ॥२॥ पद्मयंतस्त्रिगृहादृश्यादिव्यकल्पविरा
जितं ॥ छञ्चचामरहस्तेनलक्षणेनविराजितं ॥३॥ ह
तु मत्स्यमुखैर्नित्यं बानरैः परिवारितं ॥ स्त्र॒यमाणमृषि
गणेः सेवितं भरतादिभिः ॥४॥ सनन्दनादिभिश्चान्ये
योगिवृद्धैश्च सेवितं ॥ सर्वशास्त्रार्थतत्त्वज्ञयोगज्ञयो
गस्तिथिदं ॥५॥ शुद्धेन मनसारामं पूजयेत्सततं तृदि ॥
आवाहयामिविश्वेऽजानकीवल्लभं विभुं ॥६॥ को ॥२॥

शत्यातनयं विलुं श्रीरामं प्रकृतेः परं ॥ श्रीरामागच्छ
 भगवन्वधुवीरन्वपौ नम ॥ १७ ॥ जानक्यासहराजेंद्रसु
 स्थिरोभवसर्वदा ॥ राजाधिराजराजेंद्ररामचंद्रमहीपते
 १८ ॥ रत्नसिंहासनं तु भ्यंदास्याभिरुचीकुरुप्रभो ॥ रामचं
 द्रमहेष्वासरावणां तकराधव ॥ १९ ॥ यावत्सज्जासमाप्ते
 ततावत्वं संनिधिभवि ॥ रघु उगवराजेंद्ररामराजीवलो
 चन ॥ २० ॥ रघु उनं दनमद्वश्रीरामाभिमुखो भव ॥ प्र
 सीद्वानकीनाथसुप्रसीदसुरेश्वर ॥ २१ ॥ प्रसंनो भव मे
 राजन्यसंनो भव राधव ॥ शरणं तेजं गंनाथ शरणं भक्तव

(4)

॥मान०॥ त्सल॥२३॥ वरदेभवभेराजन्शरण्तेरघुनम्॥ वैलोक्य ॥४॥
॥३॥ पावनानंतनमस्तेरघुनायक॥२४॥ पाघंगृहाणराजर्षे
रामराजीवलोचन॥ परिपूर्णसदानंदनमोरामायवेध
से॥२५॥ गृहाणार्थमयादत्तक्षमविस्मोजनार्दन॥ न
मोभगवत्तेवासुदेवायतत्वज्ञानस्त्रूपिणे॥२५॥ मधु
पर्कगृहाणेदंराजराजायत्तेनमः॥ नमःसत्यायशुस्थौ
यबुत्थायशानस्त्रूपिणे॥ गृहाणाचमननाथसर्वलोके
कनायक॥ ब्रह्मांडादरमध्यस्तुतीर्थैश्वरघुनंदन॥२७॥
स्नापयिष्याम्यहंभक्त्यासंगृहाणजनार्दन॥ सुतसकां ॥३॥

५८)

चनप्ररव्यं पीतां बरमि दंहरे ॥२८॥ संगृहाण मही पाल
रामचंद्रन मीलुते ॥ श्रीरामा च्युत विष्वेदा चिन्मयानंद
विग्रह ॥२९॥ ब्रह्मसुखं चेत्तरीयं गृहाण रघुनाथक ॥ कि
रीटहारके सुर बनकुड़ल मरवला ॥३०॥ ग्रुवेयकोल्तु
भंहाररत्नक कणन चुरान ॥ राव माटो निसर्वाणि भृ
षणा निनृपोलम ॥३१॥ अहं दास्यामि सदत्यासगु
हाण जनादेन ॥ कुंकुमा गरुक स्त्री कर्षरौ मिंश्रं चंद
नैः ॥३२॥ गंधं दास्यामि विष्वेदा श्रीरामस्त्री कुरु पर्मा ॥
तुलसी कुंदमंदारजा तिपुं नागचंपके ॥३३॥ कदं व

(5)

मान ॥४॥

करवीराद्यैः कुसुमैः शतपत्रकैः ॥ नीलांबुजैर्विल्वदस्ते ॥ ४ ॥
पुष्पमाल्यैश्चराघव ॥ ३४ ॥ प्रजायिव्याम्यहं स्त्रीया
संगृहाणजनार्दन ॥ बनस्पतिरसेदिव्यैर्गंधाद्यैः सुम
नोहरैः ॥ ३५ ॥ रामचन्द्रमहीपालद्योपायं प्रतिगृह्यतां ॥
ज्योतिषां पतयेतुम्पेन मोरामायाराडिणे ॥ ३६ ॥ दी
पंगृहाणमेदवत्तेलोक्य तिमिरापह ॥ इदं दिव्यानेमम्
तं रसेषु द्विः समन्वितं ॥ रामचन्द्रमहीपालनैवेद्यं प्रति
गृह्यतां ॥ नागवल्लीदलैर्युक्तं पृगीफलसमन्वितं ॥ ३७ ॥
तां वृलं गृह्यतां रामकर्त्तरादिसुवासितं ॥ राजेन्द्ररामसं ॥ ४ ॥

(5A)

वर्जनरघुवीरन् पोन्नम ॥३९॥ सुन्दर्यगीतवाध्यादिपुरा
 णपठनेादिभिः ॥ राजोपचारेरविलैः संदुष्टोभवरा
 घव ॥ ४० ॥ नमस्तेजानकीनाथरामचंद्रमहीपते ॥ ४१ ॥ मंगला
 र्णानंदैकरुपायगृहणार्थ्यनमोखुते ॥ ४२ ॥ मंगला
 र्थमहीपालनीराजनमिदंहरे ॥ संगृहाणजगंनाथराम
 चंद्रनमोखुते ॥ ४३ ॥ ॐ नमोभगवतेश्वीरामायपर
 मात्मने ॥ परात्यरायरामायससीतायनमोनमः ॥
 ४४ ॥ ॐ नमोभगवतेश्वीरामकृष्णायशार्दिष्ठे ॥ विशु
 त्थज्ञानदेहायससीतायनमोनमः ॥ ४५ ॥ विशुत्थज्ञान

॥मान॥ रूपायनमोरामायविष्टवे॥अंतःकरणसंभुविदे
हिमेमधुस्तदन॥४५॥ नमोनारायणानंतश्रीराम
करुणानिधे॥ मामुखरजगनाथघोरसंसारसागरा
त्॥४६॥ रामचंद्रमहीपालव्याखणागततत्यर॥मंत्र
हि सर्वलोकेश्वरपञ्चमहानलात्॥४७॥ श्रीकृष्ण
स्मश्रीकरश्रीश्वरामश्रीनिधेहरे॥ श्रीनाथश्रीम
हाविष्टमोश्रीनृसिंहहृषानिधे॥४८॥ गर्भजन्मजरा
व्याधिघोरसंसारसागरात्॥ रामचंद्रमहीपालव्याख
णागतवत्सल॥४९॥ मामुखरत्वषीकेशकृष्णविष्टे ॥५०॥

(6)

(6A)

जनार्दन॥ श्रीरामगोविंदसुकुंदष्टिष्ठोश्रीनाथजिस्मो
भगवन्मुरारे॥ प्रभोविभोसवेमहाभयेभ्योमांवाहि
नारायणविभूतर्ते॥ ५०॥ श्रीरामान्वितयजेश्चाश्रीधृ
रानंतकैश्चाव॥ श्रीगोविंदहरेक्षलनमस्तेजानकीपते
५१॥ ब्रह्मानन्दैकविज्ञानंत्वेनामस्मरणंसदा॥ त्वत्पदं
भोजसङ्गकिंदैहिमेभधुसदन॥ ५२॥ नमोस्तुनाराय
णविभूतर्तेनमोस्तुतेश्चान्विभूतविभूतर्ते॥ त्वमेववि
भूतसच्चरात्मरत्वंत्वयेवसर्वप्रवदंतिसंतः॥ ५३॥ नमो
स्तुतेकारणकारणायनमोस्तुकैवल्यफलप्रदाय॥ न

मान॥

६॥

(7)

मोनमस्तेरधुवंशाजायलोकाभिरामायनमोनमस्ते
५४॥ नमोनमस्तेभरताग्रजायनमोस्तुयज्ञप्रतिपा
लनाय॥ नमोनमस्तेस्तुगन्मयायवेदांतवेद्यायन
मोनमस्ते॥ ५५॥ अनांतविश्वेशाहरेमुकुंदगोविंदवि
स्मोभगवन्मुरारे॥ श्रीवल्लभनितजगन्निवासश्रीराम
राजेद्देनमोनमस्ते॥ ५६॥ तातजांद्वनदेनैवनिर्मितंर
त्वभृषितं॥ स्वर्णपुष्पंरधुअष्टसर्वैराभरणेःसह॥ ५७
मनोवाक्षायजनितंकमयद्वाशुभाशुभं॥ तत्सर्वंप्री
तयेभूयांनमोरामायशार्तिणे॥ ५८॥ अपराधसह
॥ ६॥

7A)

स्वाणिक्रियं तेहर्निर्चामया ॥ दासो यमि तिमां मत्वा
क्षमत्वरधुनायक ॥ ५९ ॥ एवं यः कुरु ते पूजां वहिर्वर्द्ध
दये पिवा ॥ सकृत पूजन मात्रण राम एव भवेन रः ॥ ६० ॥
किं पुनः सततं कुर्याद्वलप्ये वस्थितो हि सः ॥ सर्वत्
कामान वाप्नोति इह लोके परन्त्रच ॥ ६१ ॥ इति श्री अग
स्य संहितायां पाठसंहस्रं श्री राम मान स पूजा विधि
नां प्रयंचत्रिंशो ध्यायः ॥ श्री रामार्पण मस्तु ॥ श्री ॥
मान सोपन्वारे: सं पूज्य पञ्चात्सहस्रनाम पाठन्यासं
कुर्यात् ॥ आदो राम मन्त्रवच्च योदशा क्षरा दिवथा शक्तिजपः ॥

(४)

॥ सह ॥

॥ ७ ॥

श्रीगणेशायनमः ॥ स्तुतवाच ॥ एकदसुखमासी
 नौपार्वतीपरमेश्वरो ॥ अन्योन्यामिष्ठद्वाहलो
 करक्षणतस्यरो ॥ १ ॥ इदादिलोकपालैश्वर्सेवितोच
 परात्यरो ॥ पार्वतीयरिप्रथतदाधर्माननुन्नमान ॥ २
 पार्वत्युवाच ॥ मनाथज्जगतानाथसर्वजपरमेश्वर ॥
 त्वत्सादान्मयात्तात्परमेश्वरमनुन्नमं ॥ ३ ॥ प्रा
 यश्चिन्तुपापानांशुतंसर्वभृतः ॥ ब्रत्तहत्यादि
 पापानांनिष्टिंवक्तुमर्हसि ॥ ४ ॥ श्रीमहादेवत्वाच
 शृणुदेविप्रवक्ष्यामिगुत्थाद्वतरंमहत् ॥ सनकुमा ॥ ५ ॥

रविष्ट्रेशसंवादं पापनात्रानं ॥५॥ उपविष्टं गणाध्यक्षं
 मैकांते प्रणिपत्यसः ॥ सनत्कुमारः प्रश्नसर्वधर्मं
 विदांवरः ॥६॥ सनत्कुमारउवाच ॥ भगवन्सर्वधर्मं
 स्तसर्वविष्ट्रविलात्रानं ॥ द्विजहत्याहरंधर्मं वत्तुमर्हसि
 मैप्रभो ॥७॥ विनाभवं तं धर्मस्य वक्तानास्ति जगत्
 ये ॥ विनायकउवाच ॥ साधुष्टुंत्वयाब्रह्मसर्वलोको
 पकारकं ॥८॥ मया चिरं कृतं पापं स्मारितं भवतानघ ॥
 द्वुराहं गजरुपेण जातः पर्वतसंनिभः ॥९॥ मत्तो दृक्षा
 न्समुत्याद्यमुनिहिंसां समारभे ॥ तदा मया मुनिगणा

(७)

॥ सह ॥
॥ दृ ॥

हिंसिताबहूवोबलात् ॥ १० ॥ हाहाकारोमहानासी
द्वात्मणानोरसमंततः ॥ तदाहत्यासहस्रेणवैष्टितः प
तितोस्म्यहं ॥ ११ ॥ निः संज्ञेन्नततुल्यमांवीक्ष्यदेवः पि
तामम् ॥ आराध्यजगतामी चांगमंसर्वत्वदिस्थितं ॥
१२ ॥ प्रत्यक्षमकरोद्देवं सत्येतोरघुनन्दनं ॥ तदाप्रोवा
चभगवान् श्रीरामः पितरमम् ॥ १३ ॥ श्रीरामउवाच ॥
प्रसंनोस्मिमहादेवकिं मां प्रार्थयसेप्रभो ॥ दास्यामि
यदभीष्टं तद्विषुलोके षुडुर्लभं ॥ १४ ॥ श्रीमहादेवउवा-
द्विजहत्यासमावित्यसुमाषुन्नमिमंप्रभो ॥ निः पापं ॥ १५ ॥

कुरुदेवेदायद्यस्तिमयितेदया ॥१५॥ तथेत्युक्तात्मा
 तेनहपयावीक्षितोस्म्यहं ॥ तत्सणाल्लब्धचेतन्योनि
 र्भलक्षानव्यंहितः ॥१६॥ वदभिर्गद्यपद्यञ्चलुत्यात्म
 णतोस्म्यहं ॥ श्रीरामउवाच ॥ इजहत्यासहस्रस्यप्रा
 यञ्चित्तंवदामिते ॥१७॥ उपेनामसहस्रंमेहत्याको
 टिभिदुन्नमं ॥ विनादकउवाच ॥ इतिमत्यंददौरामः स्व
 स्यनामसहस्रकं ॥१८॥ तस्मात्तद्व्यष्टिदेवनिष्यापो
 स्मितदेवहि ॥ तदादिसर्वदेवानां प्रज्योस्मिनुनिसन्नम
 १९॥ त्वमप्येतदधीयानोराघवस्यमहात्मनः ॥ नाम्नां

(10)

रा.स.॥
॥९॥

सहस्रं लोके षु प्रख्यापय महामते ॥२०॥ सनकुमारः
धन्यास्य नुगृहीतो स्मिकृतार्थो स्मिगणाधिपा ॥ ते
त्यसादान्मयाधीतं रामनाम सहस्रकं ॥२१॥ श्रीमहा
देव ॥ इति विस्तार्य देवेशं परिकम्य प्रणम्य च ॥ तदा
दिसततं जात्वा स्तोत्रं तद्वरानने ॥२२॥ अवापपरमां सि
स्थिं सर्वपापविवर्जितः ॥ पार्वत्युवाच ॥ श्रोतुमिष्ठामि
देवेश तद्वं सर्वकामदं ॥२३॥ नाम्नां सहस्ररामस्य त्र
हियद्यस्ति मेदया ॥ श्रीमहादेव ॥२४॥ अथवश्यामिभौ
देविरामनाम सहस्रकं ॥२५॥ शृणु वै कमनाः स्तोत्रं ॥९॥

गुत्थाद्गुत्थतरं महत् ॥ त्रष्णिर्विनायकं श्वास्य अनुष्टुप्
 छंदरवच्च ॥ २५ ॥ परब्रह्मात्मको रामो देवता अुभदेवी
 नः ॥ अस्य श्री राम स हत्वा नाम स्तोत्रमंत्रस्य ॥ विनाय
 क त्रष्णिः ॥ अनुष्टुप् छंदः ॥ श्री रामः परमात्मा देवता ॥
 श्री मन्महा विष्णु रितिवीजं ॥ गुणभूति गुणो महानिति
 शक्तिः ॥ सञ्चिदात्मदविभृत्य हृति कीलकं ॥ श्री रामचंद्र
 प्रीत्यर्थजपे विनियोगः ॥ अथन्यासः ॥ ओं श्री रामाय
 अं गुष्ठाभ्यानमः ॥ ओं सीतापतये तर्जनीभ्यानमः ॥ ओं
 रघुनाथाय मध्यमाभ्यानमः ॥ ओं भरताध्रजाय अना-

(11)

॥ रा. स. ॥ १० ॥

ओंअहिल्योत्थारायकनिष्ठिकाभ्यां ॥ ओंविभीषणवर
प्रदायकरतब्लकरष्टाभ्यांनमः ॥ ओंदशरथात्मजाय
नेत्रवयायवौषट् ॥ ओंहनुमस्पभवेअख्यायफट् ॥ ३० ॥
अथध्यानं ॥ ध्यायेदाजानवाङुंधतद्वारधनुषंवन्धपद्मा
सनस्त्वंपीतंवासोवसानंनवकमलदलस्पर्धिनेत्रंप्रसं
नं ॥ वामांकारुदसीतामुरवकमलमिललोचनंनील
हामंनानालंकारदीपदधतमुरुजटामंडलंरामचंद्रं ॥ १
सुवर्णमंडपेदिव्येपुष्पकेसुविराजिते ॥ मूलेकत्पतरोः
स्वर्णपीठेसिंहाष्टसंदुते ॥ २ ॥ मृदुश्लक्षणतरेतत्रजान ॥ १० ॥

मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे
राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००९ (महाराष्ट्र)
दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८
Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com